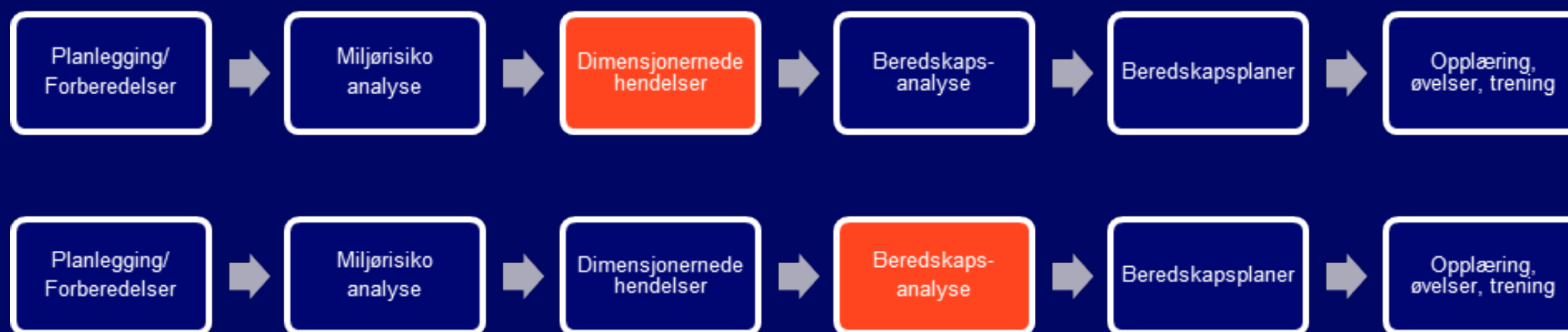

KYSTVERKET

Teamkurs 3 – Valg av dimensjonerende hendelser og beredskapsanalyse

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Agenda

KYSTVERKET

- Velkommen
- Hjelpemidler og rettslige rammer
- Dimensjonerende hendelser
- Beredskapsanalyse
- Spørsmål til dette og arbeidet med analysene generelt

[Startsiden](#) / [Oljevern og miljøberedskap](#) / [Ansvar, roller og ressurser](#) / [Kommunalt ansvar](#) / Kommunal beredskap

Kommunal beredskap

[Veileder til forskriften](#) [Vedlegg](#) [Film - Kommunal beredskap](#) [Last ned](#)

Kommunene har en viktig rolle i den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning, og skal sørge for nødvendig beredskap mot akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen kommunen, og som ikke dekkes av privat beredskap.

Kommunens plikter er beskrevet i forurensningsloven § 43, og utdypet i forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning. Formålet med forskriften er å sikre etablering av effektiv, god og enhetlig kommunal beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som ikke er dekket av privat beredskap.

Forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning

KYSTVERKET

§ 4. Miljørisikoanalyse

Kommunen skal kartlegge aktuelle kilder til mindre tilfeller av akutt forurensning og ha en detaljert, prioritert og kartfestet oversikt over miljøverdier og sårbare naturområder i kommunen. Kommunen skal analysere miljørisikoen forbundet med mindre tilfeller av akutt forurensning forårsaket av blant annet kjemikalier, herunder petroleumsprodukter og andre oljeprodukter, og farlig avfall.

Miljørisikoanalysen skal ta utgangspunkt i hendelser som kan føre til mindre tilfeller av akutt forurensning og som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger i kommunen. Miljørisiko for de identifiserte hendelsene skal analyseres. Ut fra analysen skal det velges representative scenarioer som skal være dimensjonerende for beredskapen. Scenarioene skal være konkrete og blant annet beskrive mulig omfang av forurensningen og varighet av aktuelle hendelser.

Miljørisikoanalysen skal oppdateres ved endringer i dimensjonerende scenarioer og miljøfølsomhet samt andre endringer som kan påvirke miljørisikoen. Miljørisikoanalysen skal uansett gjennomgås minst hvert fjerde år og om nødvendig oppdateres.

KYSTVERKET

§ 5. Beredskapsanalyse

Kommunen skal på grunnlag av miljørisikoanalysen og de dimensjonerende scenarioene utarbeide en beredskapsanalyse.

Beredskapsanalysen skal fastsette rammene for kommunens beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning ved at det for hvert av de dimensjonerende scenarioene som et minimum bestemmes og begrunnes:

- a. organisering av beredskapen,
- b. nødvendig beredskapsutstyr,
- c. nødvendig mannskap og
- d. responstid.

Beredskapsanalysen skal oppdateres ved endret miljørisiko, endret sammensetning av personell og materiell, ny kunnskap om teknologi og miljøårbarhet samt andre endringer som kan påvirke beredskapen. Beredskapsanalysen skal uansett gjennomgås minst hvert fjerde år og om nødvendig oppdateres.

KYSTVERKET

§ 6. Beredskapsetablering

Den kommunale beredskapen mot akutt forurensning som er beskrevet i [§ 3](#) skal etableres på grunnlag av miljørisikoanalysen, beredskapsanalysen og de dimensjonerende scenarioene, jf. [§ 4](#) og [§ 5](#), og skal beskrives i en beredskapsplan i henhold til [§ 8](#).

Kommunens beredskap skal bemannes med tilstrekkelig personell med relevant kompetanse og praktisk erfaring for å kunne gjøre innsats mot de dimensjonerende scenarioene, jf. [§ 4](#). Kommunens beredskap mot akutt forurensning etablert gjennom interkommunalt samarbeid i henhold til [§ 7](#) skal være basert på et enhetlig ledelsessystem.

KYSTVERKET

Valg av dimensjonerende hendelser

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Formål med kurset

KYSTVERKET

Formålet med kurset

- Å forstå sammenhengen mellom miljørisikoanalyse og beredskapsanalyse.
- Å forstå hvordan man finner frem til de riktige scenarioene som skal analyseres for å finne hvilke beredskapsressurser kommunen trenger.

Hvorfor dimensjonering?

KYSTVERKET

Hvorfor dimensjonering?

- Finne frem til det fåtall hendelser som skal analyseres for å finne hvilke beredskapsressurser kommunen trenger.
- Disse dimensjonerende hendelsene med tilhørende scenario setter rammer for kommunens beredskap, og danner også grunnlaget for utvikling av beredskapsplaner med tiltakskort, og for øving av beredskapsplanen.

Hvordan finne de riktige dimensjonerende hendelsene

Vurderingskriterier for dimensjonerende hendelse

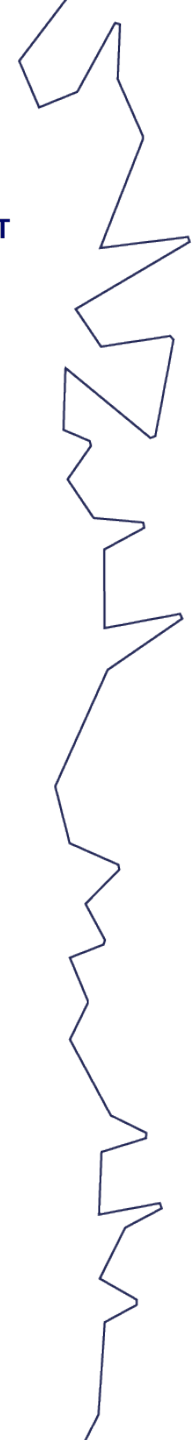
- Mannskap
- Materiell
- Fagkunnskap
- Hyppighet

KYSTVERKET

Hvordan finne de riktige dimensjonerende hendelsene?

- Hendelser fra miljørisikoanalysen er et godt utgangspunkt for valg av dimensjonerende hendelser.
- Det er naturlig å prioritere de hendelsene som kan føre til størst miljøfare eller konsekvens for sårbare naturverdier.
- Om noen hendelser vil måtte håndteres nokså likt, er det naturlig å velge en representativ hendelse.

DIMENSJONERENDE

KYSTVERKET

Er det fornuftig å ha en beredskap for denne typen hendelser?

Mest mannskapskrevende?

Mest materiellteknisk krevende?

Mest kunnskapskrevende?

Mest typiske innen sin kategori?

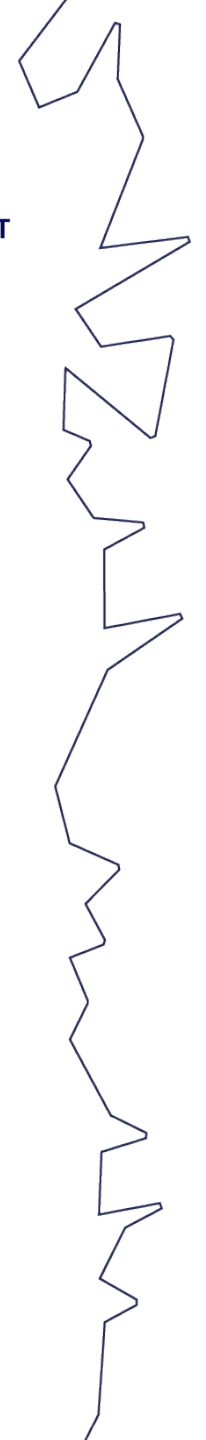
Skjema til bruk for å velge riktig dimensjonerende hendelser

KYSTVERKET

Hendelse	Risiko og relevans	Spesielt mannskaps- krevende	Behov for spesialutstyr	Krever fag- kunnskap	Typisk hendelse
A1: Skred som medfører skader og lekkasje fra tank med parafinolie					
B1: Utslipp fra drivstofftank etter trafikkulykke i Storgata i Horten					
C1: Utslipp av xx I forbindelse med lasting av godstog på xx stasjon					
D1: Overbunkring av fiskebåt i Storevik havn					

KYSTVERKET

Bilen har truleg hatt retning sør då ulykka skjedde. (Foto: KVB)

<https://www.midtsiden.no/bil-i-mur-etter-oljesol-pa-e39>. Oljesøl i veibanen

Bladet Vesterålen, fiskebåten Linnea på grunn på Bleik på Andøya, 1000 liter diesel og 100 liter olje om bord. Brannvesen og IUA mobiliserte for å nødlosse og sette lenser. Statlig bistand fra Kystvakten.

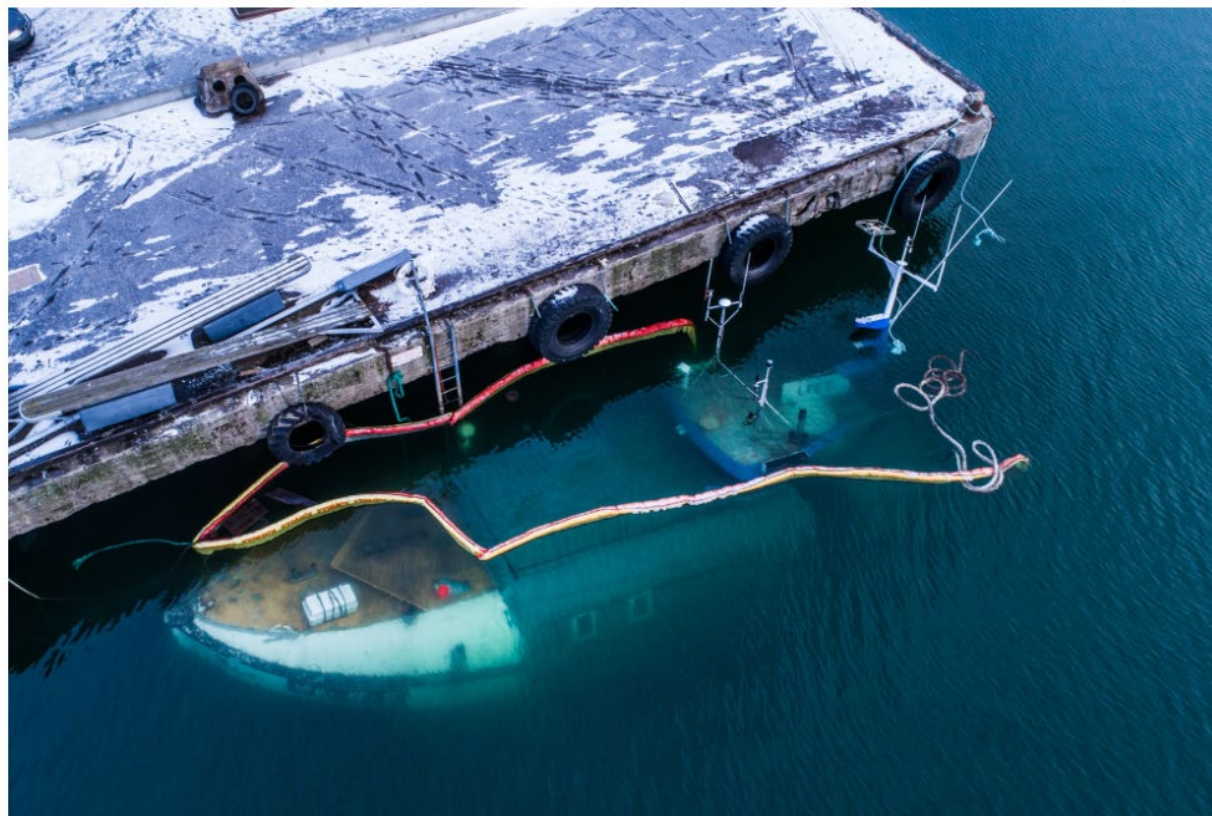
KYSTVERKET

KYSTVERKET

FORLIST: Fiskebåten har sunket på seks-syv meters dyp utenfor kaia ved Framnes Syd i Sandefjord. Bildet er tatt onsdag. Foto: Trond R. Teigen

<https://www.sb.no/nyheter/framnes/bat/sunket-bat-gjor-bryggeeier-frustrert-det-kan-koste-flere-hundre-tusen-kroner/s/5-73-646508>

Dimensjonering av beredskapen

KYSTVERKET

- Gjennom miljørisikoanalysen er det avdekket mulige konsekvenser av en forurensningshendelse. Er det fornuftig at kommunen etablerer en beredskap for å håndtere denne hendelsen? **Ja/Nei- Fokusere på ja scenario.**
- Selv om det er lav sannsynlighet for en hendelse, kan det være grunner for å etablere en beredskap. Særlig om konsekvensene kan være alvorlige.
- Ofte velges de mest krevende hendelsene vi tenker kan oppstå. Om vi har beredskap for å håndtere disse, har vi også ressurser og kapasitet til å håndtere andre hendelser.

KYSTVERKET

Er dette den hendelsen som er mest mannskapskrevende å håndtere?

Dersom kommunen etablerer en beredskap for å håndtere den mest mannskapskrevende hendelsen, så vil de normalt også kunne håndtere de mindre krevende hendelsene.

KYSTVERKET

Er dette den hendelsen som er mest materiellteknisk krevende (spesialutstyr)?

Dersom kommunen etablerer en beredskap for å håndtere den mest materiellteknisk krevende hendelsen, så vil de normalt også kunne håndtere de mindre krevende hendelsene.

Er dette den hendelsen som krever mest fagkunnskap å håndtere? (miljøkunnskap, spredningsvurderinger, prøvetaking og liknende)?

KYSTVERKET

Dersom kommunen etablerer en beredskap for å håndtere den hendelsen som krever mest fagkunnskap og samordning, så vil de normalt også kunne håndtere de mindre krevende hendelsene.

Er dette den mest typiske hendelsen innenfor sin kategori (utslipp til sjø, vassdrag, grunn eller luft)?

KYSTVERKET

- Dette kriteriet benyttes hvis det finnes flere hendelser som ligner på hverandre. Da bør kommunen velge den hendelsen de mener beredskapen bør bygge på.
- Det er ikke nødvendig å velge hendelser som har tilnærmet lik håndtering. Disse kan i analysesammenheng slås sammen.

Eksempel på skjema med vurderingskriterier

Hendelse	Risiko og relevans	Spesielt mannskapskrevende	Behov for spesialutstyr	Krever fagkunnskap	Typisk hendelse
I1: Skred som medfører skader og mindre lekkasje fra objekter/installasjoner (fat, drivstoff i kjøretøy, nedgravde tanker o.l.).	Ja	Ja	Nei	Nei	Ja
II1: Akutt utslipp fra kjøretøy (drivstoff, olje, last)	Ja	Nei	Ja	Ja	Nei

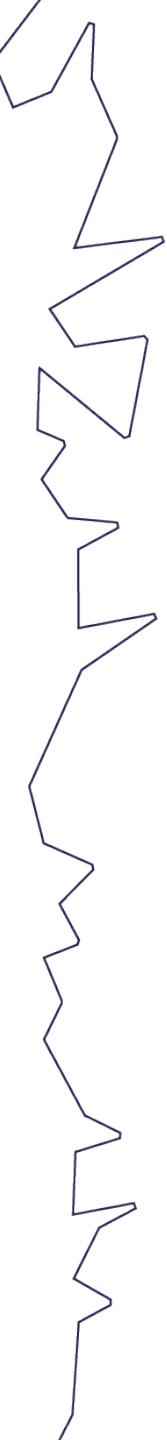

Oppsummering

KYSTVERKET

- Basert på miljørisikoanalysen skal dere velge scenarioer som dere skal analysere nærmere i en beredskapsanalyse.
- Beredskapsanalysen vil sette rammene for kommunens beredskap.
- Ofte velger vi de scenarioene som er mest krevende å håndtere. Har vi en beredskap for å håndtere disse hendelsene, så klarer vi å håndtere de mindre alvorlige.
- Vi anbefaler at dere i utvelgelsen tar utgangspunkt i behovet for mannskap, materiell, fagkunnskap og hvor vanlig hendelsene er.

KYSTVERKET

Pause

